वनप्रवेशमारभ्यराज्ञःकथामाह अर्चिर्नामेतिचतुर्भिः अनुगताऽनुजगाम अतदर्हातदपिनार्हतिया किंपद्भ्यांभुवःस्पर्शनमितियत् ॥ १९ ॥ भर्तुर्व्रतं यद्भूमिशयनादितस्मिन्धर्मेयानिष्ठातया ऋषीणामियमार्षीदेहयात्राकंदमूलादिवृत्तिस्तयाचार्तिदुःखंनप्राप तत्रहेतुःप्रेयसः करेणस्पर्शनंमानश्च ताभ्यांनिर्वृतिर्यस्याः॥ २० ॥ पृथिव्याःपत्युर्दुहितृत्वंतुतस्यादेवतारूपेण विपन्नंनष्टमखिलंचेतनादिकंयस्मिंस्तथाभूतंदेहमालक्ष्यतंदेहंचितामा

अर्चिर्नाममहाराज्ञीतत्पत्न्यनुगतावनम्॥ सुकुमार्यतदर्हाचयत्पद्भ्यांस्पर्शनंभुवः॥ १९ ॥ अतीवभर्तुर्व्रत धर्मनिष्ठयाशुश्रूषयाचारषदेहयात्रया॥ नाविंदतार्तिंपरिकर्शिताऽपिसाप्रेयस्करस्पर्शनमाननिर्वृतिः ॥ ॥ २० ॥ देहंविपन्नाखिलचेतनादिकंपत्युःपृथिव्यादयितस्यचात्मनः ॥ आलक्ष्यकिंचिच्चविलप्यसासती चितामथारोपयदद्रिसानुनि॥ २१ ॥ विधायकृत्यंह्रदिनीजलाप्लुतादत्वोदकंभर्तुरुदारकर्मणः॥ नत्वादि विस्थांस्त्रिदशांस्त्रिःपरीत्यविवेशवन्हिंध्यायतीभर्तृपादौ॥ २२॥ विलोक्यानुगतांसाध्वींपृथुंवीरवरंपतिम्॥ तुष्टुवुर्वरदादेवैर्देवपत्न्यःसहस्रशः॥ २३॥ कुर्वंत्यःकुसुमासारंतस्मिन्मंदरसानुनि॥ नदत्स्वमरतूर्येषुगृणंति स्मपरस्परम्॥ २४॥ देव्यऊचुः अहोइयंवधूर्धन्यायाचैवंभूभुजांपतिम्॥ सर्वात्मनापतिंभेजेय ज्ञेशंश्रीर्वधूरिव ॥ २५ ॥ सैषानूनंव्रजत्यूर्ध्वमनुवैन्यंपतिंसती ॥ पश्यतास्मानतीत्यार्चिर्दुर्विभाव्येनकर्म णा॥ २६॥ तेषांदुरापंकिंत्वन्यन्मर्त्यानांभगवत्पदम्॥ भुविलोलायुषोयेवैनैष्कर्म्यंसाधयंत्युत॥ २७॥ स वंचितोबतात्मध्रुक्कृच्छ्रेणमहताभुवि॥ लब्ध्वापवर्ग्यंमानुष्यंविषयेषुविषज्जते॥२८॥ मैत्रेयउवाच॥ स्तुवंतीष्वमरस्त्रीषुपतिलोकंगतावधूः॥ यंवाआत्मविदांधुर्योवैन्यःप्रापाच्युताशयः॥२९॥

रोपयत् ॥ २१ ॥ कृत्यंतत्कालोचितंविधायह्रदिन्याजलेआप्लुतास्नातासतीभर्तुरुदकंदत्वादिव्यंतरिक्षेस्थितान्नत्वावन्हिंप्रदक्षिणीकृत्य ॥ २२ ॥ देवैःसहिताः ॥ २३ ॥ गृणंतिस्मअभाषंत ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ भगवान्पद्यतेगम्यतेऽनेनेतितथातन्नैष्कर्म्यंज्ञानं येचंचलायुषोपिसाधयंतिते षामन्यद्देवादिपदंकिमुदुर्लभं नकिंचिदित्यर्थः ॥ २७ ॥ अभक्तंशोचंति सवंचितइति यतआत्मनेद्रुह्यति योऽपवर्गसाधनंमानुष्यंलब्ध्वाऽपिवि षयेष्वासक्तियाति ॥ २८ ॥ २९ ॥